

NVE
Postboks 5091, Majorstua, 0301 Oslo
nve@nve.no

Stjørdal, 02.03.2020

Dette brevet sendes på vegne av: Naturvernforbundet i Trøndelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund i Nord-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Trøndelag, Nord-Trøndelag Turistforening,

Høringsuttalelse til søknad om utsatt frist for idriftsettelse av Innvordfjellet vindkraftverk

Konsesjonær for Innvordfjellet vindkraftverk, Zephyr AS, sendte 30.12.2019 [søknad til NVE](#) med ønske om utsatt frist for idriftsettelse. Fristen i gjeldende konsesjon er 31.12.2020 og Zephyr ønsker forlenget frist til 31.12.2023. Denne uttalelsen vil kommentere Zephyrs argumenter for utsettelse, samt fremføre andre forhold direktoratet må inkludere i sin vurdering.

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV
TRØNDELAG

Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal

trondelag@fnf-nett.no / 97 72 62 63
www.fnf-nett.no/trondelag

Org. nr.: 916627831

Zephyrs fem hovedanførsler¹ og våre kommentarer

1. Alminnelig frist på 5 år fra endelig konsesjon.

Tiltakshaver viser til at det har vært en alminnelig etablert praksis i NVE å innvilge utsettelse av idriftsettelse i 5 år etter endelig konsesjon. Det er ingen lovpålagt rett å utsette frister på bakgrunn av at utbygger selv ikke har kommet i mål med planleggingen og øvrige avtaler. Zephyr viser til vedtak i Gilja vindkraftverk som omtaler fem års frist, men omtalen i vedtaket viser kun til fristen i den konkrete utbyggingen som i deres syn var tilstrekkelig for å være satt i drift. Det står ingenting om alminnelig frist. Fristforlengelse har blitt satt i sammenheng med målene om fornybarproduksjon i henhold til elsertifikatordningen fra 2012. Regjeringen meddelte i 2019² at målet med ordningen var nådd, og at det i tråd med Stortingets behandling av energimeldingen våren 2016 (Meld. St. 25 (2015-2016)), ikke vil innføres nye mål under elsertifikatsystemet etter at fristen for det eksisterende systemet løper ut i 2021. De politiske føringene som har ført til en lang rekke fristforlengelser er altså ikke tilstede. Forlengelse er også stikk i strid med NVEs forslag til nye retningslinjer for reduserte konflikter i vindkraftsaker. Vi viser spesielt til tiltakspakke 3³ hvor det pekes på kortere frister på bakgrunn av at «det ikke blir store endringer i kunnskapsgrunlaget mellom konsesjonsvedtak og detaljplangodkjenning».

2. Pålegg om hubroundersøkelser til 2020.

Zephyr viser i dette punktet til at utvidede hubroundersøkelser pålagt av NVE i 2019 ikke har gjort det mulig å starte prosesser knyttet til detaljprosjektering, selv om ingenting teknisk sett har hindret dem i å jobbe aktivt med planlegging både før og etter stadfestet konsesjon i mars 2018. På deres egen prosjektnettside⁴ står det riktignok at «Zephyr jobber med detaljprosjektering av anlegget», så hva som faktisk stemmer må de nesten svare for selv.

Vi har undersøkt noen av kraftverkene i Zephyrs portefølje og funnet lignende prosjekter med helt annen fremdrift etter stadfestet konsesjon. Konsesjonen for Guleslettene vindkraftverk ble stadfestet av OED i november 2016 med lignende oppdaterte vilkår som Innvordfjellet. Vi leser der blant annet at «det skal gjennomføres for- og etterundersøkelser for å kartlegge fugletrekk (...)» og «eventuelle endringer og tilpasninger i planområdet av hensyn til trekkende fugl skal gjennomføres på bakgrunn av disse resultatene». Dette er ikke ulikt vilkårene for Innvordfjellet. Mens fugleregistreringer på Guleslettene pågikk gjennom 2017 har Zephyr søkt NVE om både effektutvidelse og endret adkomsttrasè, med risikoen slik ressursbruk medfører. Fuglerapporten forelå i desember 2017, mens MTA ble innsendt ble innsendt i mars 2018, omtrent 15 måneder etter stadfestet konsesjon med sammenlignbare vilkår som ved Innvordfjellet. Her har det foregått særdeles mye detaljprosjektering like etter tildelt konsesjon, og det er tydelig at Zephyr har prioritert ressursene for å rekke fristen i denne utbyggingen i motsetning til på

¹ <http://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/200704150/3018637>

² <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/malet-med-elsertifikatsystemet-er-nadd/id2646527/>

³ http://publikasjoner.nve.no/rapport/2020/rapport2020_03.pdf

⁴ <https://www.zephyr.no/prosjekter/innvordfjellet-nord-trondelag/>

Innvordfjellet. Argumentet i punkt 2 er dermed i våre øyne svært vikarierende og bør ikke tillegges vekt.

3. Særdeles lang behandlingstid hos OED

Zephyr viser til at det har gått lang tid mellom NVEs vedtak og OED klagebehandling. I en periode med svært mange konsesjonssøknader og klagebehandlinger på bordet er det vanskelig for oss å vite hvilke avveininger departementet har gjort. At det ikke har vært kapasitet på nettet kan ha ført til at andre søknader har blitt prioritert i dette tilfellet. At naturverdiene etter utredningen viste seg å være betydelige vil sannsynligvis også føre til lengre behandlingstid sett opp mot mer konfliktfrie utbygginger. Denne risikoen bærer utbygger alene når de velger å gå videre med et prosjekt som av miljøkonsulenten vurderes å gi «stor negativ» konsekvens på faunaen, samt kategoriseres med verste miljøvurdering av Miljødirektoratet. Det er i tillegg lite som tyder på at Zephyr har gjort noen forsøk på å forlenge fristen i løpet av de to årene som har gått siden endelig vedtak, selv om fristen hele tiden har vært kjent.

Vi viser for øvrig til prosjektleder Johnny Hansens uttalelser noen måneder etter endelig konsesjon i 2018 hvor det påpekes at «i dag har ikke våre eiere kapital til å beholde prosjektet»⁵. Det understreker vår oppfattelse av at konsesjonærens manglende fremdrift skyldes helt andre forhold enn konsesjonsvilkårene og departementets behandlingstid.

4. Innvordfjellet vindkraftverk er ikke knyttet til ordningen for elsertifikater.

Utbygger argumenterer med at utbyggingen ikke vil trenge elsertifikater og derfor kan fristen forlenges utover fristen for elsertifikater. Det er vanskelig å følge argumentasjonen i dette punktet. Målet med elsertifikatordningen som ble etablert i 2012 var å produsere en viss mengde fornybar energi (28,4 TWh i Norge og Sverige innen 2020). Dette var et politisk mål hvor NVE fikk i oppdrag å følge opp selve elsertifikatordningen samtidig som det skulle tilrettelegges for å nå målet gjennom tildeling av konsesjoner. Det skulle altså tildeles konsesjoner på tross av konsekvensene de har. Som eksempel kan vi vise til Remmafjellet vindkraftverk i Snillfjord i Trøndelag hvor Fylkesmannen fremmet miljøfaglig innsigelse. Innsigelsen ble i møter med NVE trukket på bakgrunn av politiske mål om fornybar energiproduksjon (figur 1).

---

⁵ <https://www.adressa.no/pluss/okonomi/2018/07/13/Selger-Innvordfjellet-vindkraftverk-til-utenlandsk-investor-17098377.ece>

Fylkesmannens konklusjon

Fylkesmannen trekker innsigelsene til vindkraftverk i Snillfjord. De naturfaglige betenkelighetene i denne saken er fortsatt sterke. Ut fra nye mål om økt produksjon av fornybar kraft, jf. ny Lov om elsertifikater 01.01.2012 og at det er besluttet å bygge kraftledningen fra Storheia til Trollheim som en del av den nasjonale infrastrukturen, bør utbyggingen likevel kunne gjennomføres. Det er også en vurdering at fullføring av disse anleggene vil kunne bidra positivt med hensyn til regional forsyningssikkerhet og beredskap.

Figur 1. Fylkesmannen viser til at miljøfaglige vurderinger tilsidesettes av politiske mål. Innvordfjellet må derfor gjennomgå ny konsesjonsbehandling når ny politikk og nye retningslinjer er vedtatt.

Kort oppsummert; konsesjonene ble tildelt gjennom politisk skjønnsutøvelse. Regjeringen melder i mai 2019 at målet med elsertifikatorordningen er nådd og at det i tråd med energimeldingen 2016 ikke vil settes nye mål med samme ordning⁶. Den politiske bakgrunnen for å overse de negative konsekvensene er altså ikke til stede. Det er dermed ingen grunn til å innvilge utsettelse slik det ble gjort før dette målet var nådd.

NVE støtter selv opp argumentene med elsertifikatenes funksjon i rapport 3/2020 hvor tiltakspakkene for fremtidig konsesjonsbehandling foreslås. Her står følgende helt sentrale utgreiing av hvordan direktoratet har vurdert tildeling av konsesjoner og hvorvidt de skal realiseres;

«Siden vindkraft ikke har vært lønnsomt uten subsidier, har det vært enkelt å sette tak for total utbygging gjennom støtteordningene. Nå er det lønnsomt å bygge vindkraftverk uten subsidier mange steder i Norge. Dette gir en ny situasjon, der det i hovedsak er gjennom konsesjonsbehandlingen at myndighetene kan begrense volum og tempo i vindkraftutbyggingen. Vi legger til grunn at de fleste prosjekter som får konsesjon i fremtiden, kommer til å bli bygget. Avhengig av de politiske målene for vindkraftutbygging, betyr dette at det kan være relevant med overordnede føringer for hvor mange saker som skal behandles / gis konsesjon.»⁷

5. Krevende og langvarige prosessen med Statnett relatert til nettilknytning

En forutsetning for prosjektering av vindkraftverk og annen kraftproduksjon må være at avtaler om nettilknytning er på plass. Zephyr anfører at det har vært krevende. Dette argumentet oppfattes hovedsakelig som en årsak til at utbygger har prioritert andre prosjekter. En konsesjon er en tillatelse til å videreutvikle og bygge et vindkraftverk så lenge en lang rekke forutsetninger oppfylles, deriblant nettilknytning. Direktoratet kan etter vårt syn ikke fungere som et sikkerhetsnett for enkeltaktører i tung industri som konkurrerer på like vilkår. Videre anfører Zephyr at de nå har en nettavtale på plass og dermed kan fortsette prosjekteringen. Denne avtalen innebærer at produksjonen skrus helt eller delvis

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/malet-med-elsertifikatsystemet-er-nadd/id2646527/>

⁷ http://publikasjoner.nve.no/rapport/2020/rapport2020_03.pdf

av i perioder frem til 2028 når kapasiteten øker. Dette medfører at forutsetningen som ligger til grunn for konsesjonsvedtaket ikke lengre er til stede, og derfor må behandles som en helt ny konsesjonssøknad. Det har allerede vært pekt på at vurderingene som ligger til grunn for endelige konsesjonsvedtak er lite transparente, men med kunnskapen vi har i dag kan vi umulig se for oss at fordelene fortsatt skal veie opp for ulempene når kraftverket ikke produserer så mye som det er lagt til grunn.

Vi ser aller helst at prosjektet legges i skuffen en gang for alle. Kraftverket var konfliktfylt allerede med kunnskapen som forelå før NVEs første konsesjonsvedtak, og med ny kunnskap og nye prioriteringer foretatt av Miljødirektoratet ble Innvordfjellet og hele kysten ekskludert fra nasjonal ramme for vindkraft. Hovedårsak var hensynet til fugl hvor blant annet ny kunnskap fra fugleradar viser at mesteparten av fuglene trekker over land nattestid og dermed vil være svært sårbare for kollisjoner. Selv om man tidligere ikke har sett på slik ny kunnskap som et grunnlag til å inndra konsesjoner, bør det ikke være noen grunn til å ekskludere dette fra en vurdering om utsatt idriftsettelse. NVE er selv inne på dette i de foreslåtte tiltakspakkene, og vi ser på flere av grepene NVE nå foretar som et bevis på at kritikken har vært berettiget. Det er positivt at NVE nå har sluttet å behandle nye konsesjonssøknader. Brevet fra november 2019 med innstramminger og prioriteringsliste like fullt. Vi forventer at direktoratet nå følger opp sin egen prioriteringsliste og dermed gir Zephyr beskjed om at de ikke får forlenget frist og uansett ikke vil komme i mål i tide med fristen som nå foreligger.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag

Fredrik Fredriksen
Fylkeskoordinator
FNF Trøndelag

Forum for Natur og Friluftsliv Trøndelag er et samarbeidsnettverk mellom 16 natur- og friluftsansjoner i Trøndelag: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Trøndelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund i Nord-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening, Nord-Trøndelag Turistforening, Trondheim Turmarsjforening, Trondheim kajakkklubb, Bioveier i byen, 4H Trøndelag, Trøndelag krets av NSF, Røde Kors Nord-Trøndelag, Nord-Trøndelag orienteringskrets og Det norske hageselskap i Nord-Trøndelag

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV
TRØNDELAG

Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal

trondelag@fnf-nett.no / 97 72 62 63
www.fnf-nett.no/trondelag

Org. nr.: 916627831